

POKYNY PRO ZPROSTŘEDKOVATELE K ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNOSTI A PLNĚNÍ PODMÍNEK PO UKONČENÍ IMPLEMENTACE PROGRAMU/BLOKOVÉHO GRANTU

1. Úvod

Na základě Dohody o udělení grantu (Grant Agreement) a Rozhodnutí o poskytnutí dotace je Zprostředkovatel povinen zajistit udržitelnost výsledků programu a tedy i jednotlivých sub-projektů po stanovenou dobu, včetně zajištění plnění dalších podmínek, které se vztahují k době po ukončení realizace sub-projektů i programu/blokového grantu (dále jen PRG/BG). Informace o plnění těchto podmínek v rámci PRG/BG i na úrovni sub-projektů budou vyžadovány NKM i donory, proto musí Zprostředkovatel zajistit jejich plnění na úrovni sub-projektů a nastavit vhodná pravidla pro jejich sledování. Níže uvedené informace upřesňují znění podmínek v Dohodě o udělení grantu a shrnují minimální požadavky NKM na způsob jejich plnění a vykazování.

2. Udržitelnost výstupů programu/ podpořených sub-projektů

Obecné znění podmínky v Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Zprostředkovatel je povinen zajistit zachování výsledků realizace PRG/BG po dobu 10 let od ukončení PRG/BG, v případech, kdy toto není vyloučeno povahou PRG/BG nebo jednotlivých sub-projektů nebo není v Dohodě o udělení grantu stanoveno jinak.

Zprostředkovatel je povinen promítnout tuto povinnost také do právních aktů, jimiž prostředky poskytuje dále konečným příjemcům grantu.

Jednotlivé PRG/BG financované z FM EHP/Norska jsou zaměřeny na podporu různých oblastí v rámci příslušného regionu programu nebo v celostátní působnosti blokového grantu. Jedná se o například o oblasti školství, zdravotnictví, kulturního a historického dědictví v regionech a oblasti spolupráce škol, podpory NNO, vědeckého výzkumu a výměny zkušeností. Podpořené sub-projekty jsou zaměřeny jak na investiční činnosti (např. opravy a rekonstrukce nemovitých kulturních památek) tak i neinvestiční činnosti (např. realizace rehabilitačních a zdravotních služeb, provozní výdaje NNO a vědeckých institucí, školení, studijní cesty apod.). Zprostředkovatel PRG/BG sleduje udržitelnost jak investičních, tak i neinvestičních činností jednotlivých sub-projektů po ukončení jejich realizace (v případě, kdy toto není vyloučeno povahou PRG/BG nebo jednotlivých sub-projektů).

Po ukončení sub-projektu je Zprostředkovatel povinen dále sledovat udržitelnost výsledků jednotlivých sub-projektů a k tomuto účelu nastavit adekvátní monitorovací nástroje (viz blíže kapitola 4). Konečný příjemce grantu je povinen udržovat výsledky sub-projektu (např. rekonstruované objekty, nakoupené vybavení, financované poskytování služeb) ve stejném rozsahu, v jakém byly financovány z příslušného PRG/BG.

Relevanci udržitelnosti výsledků jednotlivých sub-projektů může Zprostředkovatel konzultovat s Národním kontaktním místem.

3. Podmínky po ukončení implementace programů

3.1 Splnění podmínky údržby sub-projektů

Podmínka údržby majetku jednotlivých sub-projektů po jejich ukončení je stanovena pro Zprostředkovatele programu v Dohodě o udělení grantu a následně také v Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Dohoda o udělení grantu a Rozhodnutí o poskytnutí dotace pro blokové granty tuto podmínku neobsahuje, **podmínka údržby výsledků sub-projektů se na blokové granty tedy nevztahuje.**

Obecné znění podmínky v Dohodě o udělení grantu:

The FP shall ensure that the Intermediary secures from the sub-project promoters proper maintenance of the properties after the completion of each sub-project. Each of the relevant sub-project promoters (whose rate of investment costs of the sub-project is higher than 50% by the end of the sub-project) shall establish a fund dedicated to the maintenance of the results of each relevant sub-project into which an appropriate annual sum shall be paid, which shall be up to the 1% of the total sub-project cost.

Obecné znění podmínky v Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Zprostředkovatel je povinen zajistit, že konečný příjemce grantu bude zacházet s majetkem spolufinancovaným z dotace s péčí řádného hospodáře, zejména jej pojistí a zabezpečí proti poškození, ztrátě nebo odcizení.

Zprostředkovatel je povinen promítnout tuto podmínku z Dohod o udělení grantu do právních aktů, jimiž prostředky poskytuje dále konečným příjemcům grantu tak, aby konečný příjemce grantu, který realizuje sub-projekt, kde investiční výdaje činí více než 50% skutečných celkových oprávněných výdajů sub-projektu, zajistil řádnou údržbu majetku spolufinancovaného z dotace a vyčlenil na oddělený účet určený na údržbu tohoto majetku ročně odpovídající finanční prostředky v závislosti na podílu investičních výdajů na skutečných oprávněných výdajích sub-projektu, a to od ukončení sub-projektu po celou dobu jeho udržitelnosti.

Jednotlivé typy údržby majetku podle podílu investičních výdajů sub-projektu na celkových výdajích jednotlivých sub-projektů

Zprostředkovatel programu je povinen zajistit, že konečný příjemce grantu vyčlení na oddělený účet/účet v analytické evidenci určený na údržbu tohoto majetku ročně následující výši finančních prostředků:

- pokud jsou investiční výdaje sub-projektu menší než 50% skutečných oprávněných výdajů sub-projektu, tento sub-projekt není považován za investiční a podmínka údržby se neuplatňuje;
- pokud jsou investiční výdaje sub-projektu v rozmezí 50% až 80% skutečných oprávněných výdajů sub-projektu, konečný příjemce grantu je povinen vyčlenit na oddělený účet určený na údržbu majetku 0,5% ze skutečných celkových výdajů sub-projektu;
- pokud jsou investiční výdaje sub-projektu vyšší než 80 % skutečných oprávněných výdajů sub-projektu, konečný příjemce grantu je povinen vyčlenit na oddělený účet určený na údržbu majetku 1% ze skutečných celkových výdajů sub-projektu.

Skutečnými oprávněnými výdaji sub-projektu se rozumí konečná výše oprávněných výdajů sub-projektu, která bude reportována ve Zprostředkovatelem schválené závěrečné zprávě sub-projektu/konečném vyúčtování sub-projektu.

Skutečnými celkovými výdaji sub-projektu se rozumí konečná výše celkových výdajů sub-projektu (oprávněných i neoprávněných), která bude reportována ve Zprostředkovatelem schválené závěrečné zprávě sub-projektu/konečném vyúčtování sub-projektu.

Vykazování údržby po ukončení realizace sub-projektu po dobu udržitelnosti sub-projektu

V případě, že Konečný příjemce grantu je na základě podílu investičních výdajů sub-projektu povinen k údržbě majetku financovaného v rámci sub-projektu, bude postupovat následujícím způsobem:

Konečný příjemce grantu předloží k závěrečné zprávě o sub-projektu Zprostředkovateli:

- 1) doklad o založení účtu v analytické evidenci, kam bude každoročně ukládat KP vždy 0,5/1% z celkových výdajů sub-projektu po dobu udržitelnosti (např. 10 let od ukončení sub-projektu)
- 2) čestné prohlášení statutárního zástupce, že na tento podúčet budou každoročně vloženy prostředky ve výši 0,5/1% z celkových skutečných výdajů sub-projektu po dobu udržitelnosti sub-projektu a že tyto prostředky budou využívány pouze na řádnou údržbu majetku pořízeného/opraveného z prostředků programu FM EHP/Norska.

Ukončením sub-projektu se rozumí schválení závěrečné zprávy sub-projektu, včetně závěrečného vyúčtování Zprostředkovatelem programu.

Konečný příjemce grantu je povinen příslušnou částku na účet převést v roce schválení závěrečné zprávy sub-projektu a pokračovat po celou dobu udržitelnosti sub-projektu stanovenou v právním aktu mezi Zprostředkovatelem a konečným příjemcem grantu.

Po celou dobu udržitelnosti sub-projektu musí být Konečný příjemce schopen doložit, že prostředky na účet uložil (a v jaké výši) a na jaké účely je případně použil.

Využití a podmínky čerpání prostředků z účtu na údržbu majetku

Prostředky každoročně převedené na účet v analytické evidenci jsou **určeny pouze na údržbu majetku (nikoli provozní náklady příjemce, přestože souvisejí s udržitelností sub-projektu)**, který byl pořízen/opraven v rámci realizovaného sub-projektu. Konečný příjemce grantu bude prostředky určené na údržbu majetku **průběžně čerpat** na daný účel (není nutno, aby byly prostředky odpovídající 0,5/1% čerpány každoročně). Konečný příjemce grantu je povinen archivovat si veškeré účetní doklady vztahující se k čerpání prostředků z účtu na údržbu pro účely následných kontrol ze strany Zprostředkovatele, NKM či donorů, stejně tak jako výpisy z účtu. Přesné aktivity a konkrétní výdaje (nákup nástrojů, náradí apod.) v rámci údržby pravidla FM neupravují a jejich interpretace v duchu příslušného pravidla je na Zprostředkovateli, který může vždy konzultovat s NKM. Ten si rovněž může vyžádat v rámci ročního prokazování údržby od konečných příjemců grantu výpis z příslušného účtu a příslušné účetní doklady, z nichž lze vyvodit, na jaké účely odešly platby z účtu na údržbu.

Čerpat „dopředu“ (tzn. např. v prvním roce uhradit opravy, jejichž hodnota odpovídá součtu prostředků, které má příjemce povinnost odkládat v následujících deseti letech) z účtu na údržbu není možné. Pokud v prvních letech po skončení sub-projektu vznikne potřeba provést údržbu za částku vyšší než je dosud na účtu uloženo, musí rozdíl v okamžiku platby doplatit konečný příjemce.

Rovněž u služeb/dodávek, na které byla poskytnuta dlouholetá záruka a tudíž prostředky na údržbu nebudou zřejmě na údržbu potřeba, je přesto nutné ukládat na příslušný účet předepsané procento. Po konzultaci se Zprostředkovatelem mohou být odložené prostředky využity na hrazení konkrétních výdajů na údržbu výsledků sub-projektu. Pokud přesto z účtu nebude vůbec čerpáno, uvolní se prostředky k libovolnému využití konečným příjemcem po dovršení doby udržitelnosti sub-projektu.

Příklady financování údržby sub-projektů po ukončení jejich realizace v rámci programu

Vždy se jedná o konkrétní zvážení v každém jednotlivém případě, v případě, že si příjemce není jist „uznatelností“ výdaje z účtu na údržbu, posouzení provádí Zprostředkovatel. Obecně lze říci, že „údržba“ je chápána jako akt udržitelnosti výsledku sub-projektu, tj. obnova a sanace opotřebením devalvovaného výsledku sub-projektu, nikoliv náklady na jeho běžný provoz. **Typické provozní náklady které nemohou být hrazeny z účtu na údržbu**, jsou pravidelný úklid, umývání, péče o zeleň vč. úklidu listí apod. Proto i nástroje a náradí s provozem spojená (např. sběrač na listí, koště, lopata, mycí prostředky,) nelze hradit z účtu na údržbu majetku. Naopak nákup jiného zařízení (např. topný kabel do okapů) lze chápat jako nástroj šetřící výsledek sub-projektu a prodlužující jeho trvanlivost (udržitelnost) a lze ho proto z účtu na údržbu pořídit.

3.2 Splnění podmínky pojištění majetku/vybavení sub-projektů

Podmínka pojištění majetku/nakoupeného vybavení jednotlivých sub-projektů po jejich ukončení je stanovena pro Zprostředkovatele v Dohodě o udělení grantu a následně také v Rozhodnutí o poskytnutí dotace. Dohoda o udělení grantu a Rozhodnutí o poskytnutí dotace

pro blokové granty tuto podmínku neobsahuje **podmínka majetku/vybavení u sub-projektů se na blokové granty tedy nevztahuje.**

Obecné znění podmínky v Dohodě o udělení grantu:

The FP shall ensure that the Intermediary secures from the sub-project promoters insure the properties supported under the Fund properly against losses such a fire, theft and other normally insurable incidents.

Obecné znění podmínky v Rozhodnutí o poskytnutí dotace

Zprostředkovatel je povinen zajistit, že konečný příjemce grantu bude zacházet s majetkem spolufinancovaným z dotace s péčí řádného hospodáře, zejména jej pojistí a zabezpečí proti poškození, ztrátě nebo odcizení.

Zprostředkovatel je povinen promítnout tuto podmínku z Dohod o udělení grantu do právních aktů, jimiž prostředky poskytuje dále konečným příjemcům grantu tak, aby konečný příjemce grantu, který realizuje sub-projekt, kde investiční výdaje činí více než 50% skutečných celkových oprávněných výdajů sub-projektu, zajistil řádnou údržbu majetku spolufinancovaného z dotace a vyčlenil na oddělený účet určený na údržbu tohoto majetku ročně odpovídající finanční prostředky v závislosti na podílu investičních výdajů na skutečných oprávněných výdajích sub-projektu, a to od ukončení sub-projektu po celou dobu jeho udržitelnosti.

Vykazování pojištění po ukončení realizace sub-projektu po dobu udržitelnosti sub-projektu

Způsob vykazování splnění podmínky pojištění je v zodpovědnosti Zprostředkovatele programu. Obecně je stanoveno, že konečný příjemce grantu doloží jako přílohu závěrečné zprávy kopii pojistné smlouvy vč. dokladu o zaplacení první pojistné platby.

Po celou dobu udržitelnosti sub-projektu je poté každoročně ze strany Zprostředkovatele vyžadován doklad o pojištění majetku/nakoupeného vybavení souvisejícího s ukončeným sub-projektem.

4. Monitorování udržitelnosti sub-projektů po ukončení jejich realizace v rámci programů

Zprostředkovatel PRG/BG je po ukončení realizace jednotlivých sub-projektů odpovědný za monitorování udržitelnosti výstupů sub-projektů, tak, jak vyplývá z Rozhodnutí o poskytnutí dotace (viz. výše). Metodika monitorování sub-projektů je v zodpovědnosti jednotlivých Zprostředkovatelů PRG/BG.

Obecnými nástroji monitorování jsou:

- 1) pravidelné předkládání „monitorovacích zpráv o zajištění udržitelnosti“
- 2) kontroly na místě prováděné Zprostředkovatelem PRG/BG

Koneční příjemci grantu jsou povinni Zprostředkovateli programu dokládat **minimálně** následující skutečnosti:

- **zřízení a vedení účtu na údržbu po celou dobu udržitelnosti** (tudíž doklad o zřízení účtu nebo zavedení oddělené evidence v rámci existujícího účtu),
- **každoroční uložení prostředků na účet na údržbu** v příslušné výši, příp. **čerpání prostředků na údržbu** (tudíž výpis z účtu). Vlastní doklady o výdajích na údržbu archivuje konečný příjemce grantu, na vyžádání je předkládá Zprostředkovateli.
- **pojištění majetku/nakoupeného vybavení** (tj. pojistnou smlouvu vč. její doby platnosti (případně potvrzení o pojištění vydané pojišťovnou) a doklad o zaplacení pojistného v daném roce – tudíž opět výpis z účtu)
- **popis/doklad o udržitelnosti výsledků sub-projektu** (popis využívání výsledků sub-projektu, jejich další rozvoj, případné problémy atd.) včetně podpisu statutárního zástupce konečného příjemce grantu.

Veškeré doklady k výše uvedeným informacím musí být po dobu udržitelnosti sub-projektu uchovávány u konečného příjemce a musí být kdykoliv k dispozici pro kontrolu a audit na místě.

V případě, že Zprostředkovatel PRG/BG zjistí z monitorovacích zpráv nebo kontrol na místě, že udržitelnost výstupů je ohrožena nebo některá z podmínek k zajištění udržitelnosti není dodržována, vyzve konečného příjemce k okamžitému zjednání nápravy. V případě, že konečný příjemce nápravu nezajistí, je Zprostředkovatel PRG/BG povinen případ ohlásit Národnímu kontaktnímu místu.